

ANNEX NÚM. 5

BANDERES VERMELLES EN LA LLUITA CONTRA EL FRAU

Les banderes vermelles són senyals d'alarma, pistes o indicis de frau possible. L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una àrea d'activitat determinada necessita atenció extra per descartar o confirmar un frau potencial. Com a exemple d'aquestes banderes vermelles, es relacionen tot seguit les més utilitzades, classificades per tipologia de pràctiques potencialment fraudulentos. No es tracta d'una relació exhaustiva i podrà completar-se, si escau, incorporant altres indicadors inclosos a la relació àmplia de la Guia (COCOF 09/0003/00 de 18.02.2009 – *Information Note on Fraud Indicators for ERDF, ESF and CF*) adaptant-los al seu cas concret, en funció dels seus riscos específics.

En matèria de CONTRACTACIÓ PÚBLICA

RISC 1: Corrupció: Suborns i comissions il·legals	BV 1.1. L'indicador més comú de suborns i comissions il·legals és el tracte favorable mancat d'explicació favorable que un contractista rep d'un empleat/da contractant durant un cert temps
	BV 1.2. Existeix una relació social estreta entre una persona empleada contractant i una persona prestadora de serveis o proveïdor
	BV 1.3. El patrimoni de l'empleat/da contractant augmenta inexplicada o sobtadament
	BV 1.4. L'empleat/da contractant té un negoci extern encobert
	BV 1.5. El/la contractista té fama en el sector de pagar comissions il·legals
	BV 1.6. Es produeixen canvis indocumentats o freqüents en els contractes que augmenten el valor d'aquests.
	BV 1.7. L'empleat/da contractant refusa la promoció a un lloc no relacionat amb la contractació pública
	BV 1.8. L'empleat/da contractant no presenta o omple una declaració de conflicte d'interessos
RISC 2: Plecs rectors del procediment manegats a favor d'un licitador	BV 2.1. Presentació d'una única oferta o número anormalment baix de proposicions optant a la licitació
	BV 2.2. Extraordinària similitud entre els pecs rectors del procediment i els productes o serveis de l'empresa contractista guanyadora
	BV 2.3. Queixes d'altres ofertants
	BV 2.4. Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars
	BV 2.5. Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables

	BV 2.6. El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric
RISC 3: Licitacions col·lusòries	BV 3.1. L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públics, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o amb preus de referència del mercat.
	BV 3.2. Totes les persones que liciten oferten preus alts de forma continuada
	BV 3.3. Els preus de les ofertes baixen bruscament quan noves persones licitadores participen en el procediment
	BV 3.4. Les persones adjudicatàries es reparteixen/ fan torns per regió, tipus de treball, tipus d'obra; l'empresa adjudicatària subcontracta a les persones licitadores perdedores
	BV 3.5. Patrons d'ofertes inusuals (les ofertes tenen percentatges de rebaixa exactes, l'oferta guanyadora està just per sota del llindar de preus acceptables, s'oferta exactament el pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa propers, molt diferents, números rodons, incomplets,
RISC 4: conflicte d'interessos	BV 4.1. Favoritisme inexplicable o inusual d'una empresa contractista o venedora en particular
	BV 4.2. Acceptació contínua d'alts preus i treball e baixa qualitat, etc
	BV 4.3. Empleat/da encarregat/da de contractació no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de manera incompleta
	BV 4.4. Empleat/da encarregada de contractació declina ascens a una posició en la que deixa de tenir atribucions amb adquisicions
	BV 4.5. Empleat/da encarregat/da de la contractació sembla fer negocis propis pel seu cantó
	BV 4.6. Socialització entre una persona empleada encarregada de la contractació i un/a proveïdor/ra de serveis o productes
	BV 4.7. Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat/da encarregat/da de contractació
RISC 5: Falsificació de documents	BV 5.1. En els formats de documents:
	- Factures sense logotip de la societat
	- Xifres esborrades o taxades
	- Imports manuscrits
	- Signatures idèntiques en diferents documents
	BV 5.2. En el contingut dels documents:
	- Dates, imports, notes, Inusuals
	- Càlculs incorrectes
	- Carència d'elements obligatoris en una factura
- Absència de números de sèrie en les factures	

	- Descripció de bens i serveis d'una forma vaga
	BV 5.3. Circumstàncies inusuals:
	- Número inusual de pagaments a una persona beneficiària- Endarreriments inusuals en el lliurament d'informació
	- Les dades contingudes en un document, difereixen visualment d'un document similar expedient pel mateix organisme
	BV 5.4. Incoherència entre la documentació / informació disponible:
	- Entre dades de factures i el seu número- Factures no registrades en comptabilitat- L'activitat d'una entitat no concorda amb els béns o serveis facturats
RISC 6: Manipulació de les ofertes presentades	BV 6.1. Queixes dels oferents
	BV 6.2. Falta de control e inadequats procediments de licitació
	BV 6.3. Indicis de canvis en les ofertes després de la recepció
	BV 6.4. Ofertes excloses per errors
	BV 6.5 Persona licitadora descartada per raons dubtoses (manca de capacitat)
	BV 6.6. El procediment no es declara desert i torna a convocar-se malgrat que s'han rebut menys ofertes que el nombre mínim requerit
	BV 6.7. Acceptació de baixa temerària sense haver estat justificada adequadament per l'empresa licitadora (excloent)
RISC 7: Fraccionament de la despesa	BV 7.1. S'aprecien dos o més adquisicions amb similar objecte efectuats a idèntica adjudicatària per sota dels límits admesos per a l'ús de procediments d'adjudicació directa o llindars de publicitat o que exigeixen procediments amb majors garanties de concurrència
	BV 7.2. Separació injustificada de les compres, com ara contractes separats per ma d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de la licitació oberta
	BV 7.3. Compres seqüencials just per sota dels llindars d'obligació de publicitat de les licitacions
RISC 8: Incompliments de les obligacions o irregularitat en la prestació que beneficien l'adjudicatari	BV 8.1. Prestació en termes inferiors a allò estipulat en el contracte
	BV 8.2. Falta de reciprocitat en les prestacions recollides en el contracte
	BV 8.3. Canvis en la prestació sense causa raonable aparent

RISC 9: Pèrdua de pista d'auditoria	BV 9.1. La documentació que motiva l'inici de l'expedient de contractació és insuficient de manera que es pugui garantir la pista d'auditoria

En matèria de SUBVENCIONS PÚBLIQUES

RISC 1: Limitació de la concurrència	BV 1.1. L'organisme no ha donat la suficient difusió a les Bases reguladores / convocatòria
	BV 1.2. L'organisme no ha definit amb claredat els requeriments que han de complir les persones beneficiàries/destinatàries dels ajuts/subvencions
	BV 1.3. No s'han respectat els terminis establerts en les Bases reguladores / convocatòries per a la presentació de sol·licituds
	BV 1.4. En el cas de subvencions concedides en base a barems es produeix l'absència de la seva publicació en els Butlletins Oficials corresponents
	BV 1.5. La persona beneficiària/destinatària dels ajuts incompleix l'obligació de garantir la concurrència en cas que necessiti negociar amb proveïdors
RISC 2: Tracte discriminatori en la selecció dels sol·licitants	BV 2.1. Tracte discriminatori en la selecció de les persones sol·licitants
RISC 3: Conflictes d'interès en la Comissió de valoració	BV 3.1. Influència deliberada en l'avaluació i selecció de les persones sol·licitants
RISC 4: Incompliment del règim d'ajuts de l'Estat	BV 4.1. Les operacions finançades constitueixen ajuts d'estar i no s'ha seguit el procediment d'informació i notificació de la normativa europea
RISC 5: Desviació de l'objecte de la subvenció	BV 5.1. Els fons no han estat destinats a la finalitat establerta en la normativa reguladora per part de la persona beneficiària
RISC 6: Incompliment del principi d'addicionalitat	BV 6.1. Existeixen varis cofinançats que financen la mateixa operació.
	BV 6.2. No existeix documentació suport de les aportacions realitzades per tercers (convenis, donacions, aportacions dineràries d'altre naturalesa...)
	BV 6.3. El finançament aportat per tercers no és finalista i no existeix criteri de repartiment de la mateixa
	BV 6.4. Inexistència d'un control de despesa i ingressos per operació per part de la persona beneficiària
RISC 7: Falsedat documental	BV 7.1. Documentació falsificada presentada pels sol·licitants a l'objecte de sortir escollits en un procés de selecció
	BV 7.2. Manipulació del suport documental de la justificació de les despeses

RISC 8: Incompliment de les obligacions establertes per la normativa nacional i comunitària en matèria d'informació i publicitat	BV 8.1. Incompliment dels deures d'informació i comunicació del suport del Fons a les operacions cofinançades
RISC 9: Pèrdua de pista d'auditoria	BV 9.1. La convocatòria no defineix de forma clara i precisa les despeses elegibles
	BV 9.2. La convocatòria no estableix amb precisió el mètode de càlcul de costos que ha d'aplicar-se en les operacions